

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu: HISTORIA ARCHITEKTURY		2. Kod przedmiotu: RAr-A-SSI-V-HA		
3. Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: 2015/2016				
4. Forma kształcenia: studia stacjonarne				
5. Poziom kształcenia: studia I stopnia				
6. Kierunek studiów: ARCHITEKTURA				
7. Profil studiów: ogólnoakademicki				
8. Specjalność: -				
9. Semestr: 5				
10. Jednostka prowadząca przedmiot: Katedra teorii, projektowania i historii architektury Rar-3				
11. Prowadzący przedmiot: dr inż. arch. Teresa Adamczyk-Bomersbach				
12. Przynależność do grupy przedmiotów: przedmioty kierunkowe				
13. Status przedmiotu: obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć: polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne: Historia architektury powszechnej (z zakresu przedmiotu realizowanego w ramach studiów I stopnia) Historia Polski (z zakresu szkoły średniej)				
16. Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką historyczną, związaną z rozwojem architektury na ziemiach Polski, prezentacja nurtów stylistycznych oraz najważniejszych dzieł poszczególnych epok. W wyniku czego, student nabywa umiejętności rozpoznawania stylów architektonicznych, detalu itp.				
17. Efekty kształcenia:¹				
Nr	Opis efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
1.	Student ma wiedzę w zakresie historii architektury oraz sztuk pokrewnych i ich kulturowe uwarunkowania w Polsce, zna kierunki rozwoju architektury oraz cechy stylowe poszczególnych epok	egzamin, ocena przygotowania i prezentacji tematu ćwiczeń	wykład ćwiczenia	K1A-W7
2.	Student potrafi samodzielnie pozyskiwać, gromadzić, analizować informacje, korzystając ze źródeł, opracowań i treści wykładów oraz wyciągać z nich wnioski	egzamin, ocena przygotowania i prezentacji tematu ćwiczeń	wykład ćwiczenia	K1A-U5

¹ należy wskazać ok. 5 – 8 efektów kształcenia

3.	Student potrafi dokonać podstawowej analizy i oceny dzieła architektonicznego w danych uwarunkowaniach kulturowych, z uwzględnieniem jego lokalizacji, formy, funkcji, konstrukcji i estetyki	egzamin, ocena przygotowania i prezentacji tematu ćwiczeń	wykład ćwiczenia	K1A-U7
4.	Student rozumie charakter i odpowiedzialność społeczną zawodu architekta - ma świadomość roli historii architektury polskiej w przyszłej działalności zawodowej i umiejętność wykorzystania wiedzy w procesie twórczym	ocena przygotowania i prezentacji tematu ćwiczeń	wykład ćwiczenia	K1A-K3
5.	Student rozumie związki zachodzące na przestrzeni wieków pomiędzy ludźmi a budynkami oraz pomiędzy budynkami a środowiskiem je otaczającym	ocena przygotowania i prezentacji tematu ćwiczeń	wykład ćwiczenia	K1A-K4

18. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar (liczba godzin)

Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
30	15			

Treści kształcenia: (oddzielnie dla każdej z form zajęć dydaktycznych W./Ćw./L./P./Sem.)

Wykłady:

Wprowadzenie - omówienie tematyki i programu wykładów, literatury oraz warunków zaliczenia przedmiotu

Semestr V poświęcony jest historii architektury tworzonej na obszarze Polski, w obecnych jej granicach, zaprezentowanej na tle przemian zachodzących w architekturze europejskiej. Przedstawiony zostanie rozwój architektury na przestrzeni wieków oraz kierunki i przemiany stylowe. Program obejmuje swoim zakresem omówienie znaczących przykładów zabytkowego budownictwa oraz przegląd dokonań architektów tworzących na tym obszarze.

Wprowadzenie - omówienie tematyki i programu wykładów, literatury oraz warunków zaliczenia przedmiotu

1. X- pocz. XI wieku - architektura przedromańska
 - ogólna charakterystyka stylu, zakres czasowy w Polsce,
 - materiał, konstrukcje, różnorodność układów przestrzennych,
 - architektura sakralna,
 - grody - kształtowanie, walory obronne, zabudowa
2. XI-XII wiek - architektura romańska
 - materiał, konstrukcje, różnorodność układów przestrzennych,
 - architektura sakralna
3. XIII wiek - przełom romańszczyzny i gotyku
 - materiał, konstrukcje, różnorodność układów przestrzennych,
 - architektura sakralna,
 - architektura świecka,
 - architektura zakonów cysterskich,
 - architektura zakonów dominikańskich, franciszkańskich
4. XIV-XV wiek - gotyk
 - ogólna charakterystyka stylu, zakres czasowy w Polsce,
 - materiał, systemy konstrukcyjne, różnorodność układów przestrzennych,
 - architektura sakralna Małopolski, Śląska, Mazowsza, Pomorza Gdańskiego i Zachodniego, Wielkopolski,
5. XIV-XV wiek - gotyk
 - miasto - kształtowanie, walory obronne, arch. municypalna, domy mieszkalne
 - architektura obronna
6. XVI wiek - renesans
 - ogólna charakterystyka stylu, zakres czasowy w Polsce,
 - renesans tokański na Wawelu,

- działalność wybitnych warsztatów architektoniczno – rzeźbiarskich
- 7. XVI wiek - renesans
 - architektura rezydencjonalna,
 - miasto - kształtowanie, walory obronne, arch. municypalna, domy mieszkalne
- 8. Przełom XVI i XVII wieku - manieryzm
 - architektura i dekoracja architektoniczna tzw. kręgu lubelsko – zamojskiego,
 - manieryzm niderlandzki
- 9. 1-poł. XVII wieku – barok wczesny
 - ogólna charakterystyka stylu, zakres czasowy w Polsce,
 - architektura sakralna – założenia zakonne: jezuitów, bernardynów, kamedułów,
- 10. 1-poł. XVII wieku – barok wczesny
 - architektura rezydencjonalna – miejska, prowincjonalna („palazzo in fortezza”)
- 11. 2-poł. XVII wieku i XVIII wiek – barok dojrzały i późny
 - architektura rezydencjonalna,
- 12. 2-poł. XVII wieku i XVIII wiek
 - architektura sakralna (układy przestrzenne, forma, detal)
 - nurt klasycyzujący
 - nurt emocjonalny
- 13. XVIII wiek i pocz. XIX wieku – klasycyzm
 - ogólna charakterystyka stylu, zakres czasowy w Polsce,
 - mecenat Stanisława Augusta Poniatowskiego
 - nurt klasycystyczny w architekturze sakralnej i rezydencjonalnej
 - nurt sentymentalny w sztuce aranżowania ogrodów
- 14. XIX wiek – romantyzm i początki historyzmu
 - romantyczne założenia parkowe
 - restauracje obiektów zabytkowych
- 15. koniec XIX wieku - pocz. XX wieku – kierunki w architekturze
 - historyzm
 - eklektyzm
 - poszukiwanie stylu narodowego – styl zakopiański i in.
 - architektura i sztuka „Młodej Polski”

Ćwiczenia:

1. Wprowadzenie - omówienie tematyki i programu ćwiczeń oraz warunków zaliczenia
2. Architektura przedromańska i romańska
(Różnorodność układów przestrzennych, materiał, konstrukcja: grody – ukształtowanie, wały obronne, zabudowa, kościoły grodowe, zespoły sakralno-rezydencjonalne, przedromańskie i romańskie katedry, zabudowa Wawelu, romańskie kościoły jednonawowe, emporowe o prostokątnej i okrągłej nawie, tzw. wielkie kolegiaty romańskie, kościoły klasztorne benedyktynów i kanoników)
3. Architektura późnoromańska
(Różnorodność układów przestrzennych, materiał, konstrukcja: bazyliki trójnawowe: katedry, kolegiaty i inne, kościoły jednonawowe o prostokątnej i okrągłej nawie, założenia cysterskie typu burgundzkiego, niemieckiego, duńskiego, założenia cysterek, architektura zakonów żebrzących - wczesnogotyckie założenia dominikanów, franciszkanów, klarysek)
4. Gotyk - architektura sakralna
(Kościół bazylikowy - bazyliki typu krakowskiego i śląskiego, kościoły halowe - hale z przyporami zewnętrznymi i z przyporami wewnętrznymi (tzw. gdańskie), charakterystyka, przykłady)
5. Gotyk – architektura świecka
(Miasto – kształtowanie, walory obronne, zabudowa, ratusze - charakterystyka, przykłady, zamki – charakterystyka, układy nieregularne, regularne, zamki krzyżackie, przykłady)
6. Renesans – architektura rezydencjonalna
(Renesans na Wawelu – działalność warsztatów Franciszka Florentczyka i Bartłomieja Berecciego, charakterystyka renesansowych zamków – układy przestrzenne, geneza, detal, przykłady, dwory attykowe - charakterystyka)
7. Renesans – architektura sakralna
(Kaplica Zygmuntowska na Wawelu – tektonika, proporcje, detal, przykłady kaplic kopułowych, rzeźba nagrobna – kompozycje architektoniczne nagrobków - nagrobki pojedyncze, złożone, płyty nagrobne, przedstawienie postaci – poza „sanswinowska”, „michelangelowska”, nagrobki typu „vanitas”, przykłady)
8. Renesans i manieryzm
(Architektura mieszczańska: ratusze - charakterystyka, przykłady, renesansowa, manierystyczna i „italianizująca”)

kamienica mieszczańska – charakterystyka – przykłady)

9. Barok - architektura sakralna

(Działalność budowlana zakonu jezuitów w dobie wczesnego baroku – układy przestrzenne, kompozycja fasady – przykłady, wczesnobarokowe założenia kamedułów - kompozycja, układy przestrzenne – przykłady, założenia podłużne i centralne kościołów, przykłady)

10. Barok – architektura rezydencjonalna

(Rezydencje wczesnobarokowe, charakterystyka barokowych pałaców – układy przestrzenne, detal – przykłady, „palazzo in fortezza” – fortyfikacje – przykłady)

11. Barok i klasycyzm - założenia rezydencjonalno-urbanistyczne

(Oś saska, oś stanisławowska - założenia, realizacja, współczesność, architektura Łazienek Królewskich, kompozycja ogrodów barokowych)

12. Klasycyzm – architektura rezydencjonalna

(Pałace klasycystyczne – cechy charakterystyczne – układy przestrzenne, bryła, detal – przykłady założeń „palladiańskich”, pałace na planie prostokąta i kwadratu – charakterystyka – przykłady, pierwsze kamienice czynszowe w Warszawie, sentymentalne i romantyczne założenia parkowe)

13. Klasycyzm – architektura sakralna i „rządowa”

(Układy przestrzenne kościołów – charakterystyka, fasada, detal – przykłady, założenia podłużne i centralne kościołów – przykłady, architektura warszawskich gmachów publicznych Antoniego Corazziego)

14. Kierunki w architekturze przełomu XIX i XX wieku

(Historyzm, eklektyzm, secesja, styl zakopiański – charakterystyka – przykłady)

15. Zaliczenie semestru

19. Egzamin: tak

20. Literatura podstawowa:

1. Adamczyk-Bomersbach T., Historia średniowiecznej architektury w Polsce. Architektura romańska. Wybrane zagadnienia, Wyd. Pol. Śl., Gliwice 2013.
2. Miłobędzki A., Zarys dziejów architektury w Polsce, Wiedza Powszechna, Warszawa (kilkakrotnie wznawiane)
3. Radziejewicz-Winnicki J., Owczarek J., Architektura nowożytna w Polsce – renesans i manieryzm, Wyd. Pol. Śl., Gliwice 1997.
4. Radziejewicz-Winnicki J., Historia architektury nowożytnej w Polsce – barok, Wyd. Pol. Śl., Gliwice 2003.
5. Radziejewicz-Winnicki J., Historia architektury nowożytnej w Polsce – klasycyzm, Wyd. Pol. Śl., Gliwice 2009.
6. Radziejewicz-Winnicki J., Historia średniowiecznej architektury w Polsce - gotyk, Wyd. Pol. Śl., Gliwice 2004.
7. Stefański K., Architektura XIX wieku na ziemiach polskich, Wyd. DiG Warszawa 2005.

21. Literatura uzupełniająca:

1. Chrzanowski T., Sztuka w Polsce od I do III Rzeczypospolitej, PWN, Warszawa 1998.
2. Karpowicz M., Barok w Polsce, PWN, Warszawa 1974.
3. Kozakiewiczowa H., Rzeźba XVI wieku w Polsce, PWN, Warszawa 1984.
4. Kozakiewiczowie H. i S., Renesans w Polsce, Arkady, Warszawa 1976.
5. Krassowski W., Dzieje budownictwa i architektury na ziemiach Polski - t. I - IV, Warszawa 1989-95.
6. Lorentz S., Rottermund A., Klasycyzm w Polsce, Arkady, Warszawa 1984.
7. Miłobędzki A., Architektura polska XVIIw., PWN Warszawa, 1980.
8. Świechowski Z., Architektura romańska w Polsce, DiG, Warszawa 2000.
9. Świechowski Z., Sztuka romańska w Polsce, Arkady, Warszawa 1990.

22. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia

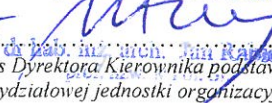
Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1.	Wykład	30/5
2.	Ćwiczenia	15/25
3.	Laboratorium	/
4.	Projekt	/
5.	Seminarium	/
6.	Inne	45/
Suma godzin:		90/30

24. Suma wszystkich godzin:	120
25. Liczba punktów ECTS:	4
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:	3
27. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach o charakterze praktycznym (laboratoria, projekty, ćwiczenia):	3
28. Uwagi:	

23.06.15 

(data i podpis prowadzącego)

Zatwierdzone:
KIEROWNIK KATEDRY
Teorii Projektowania i Historii Architektury

23.06.2015 

(data i podpis Dyrektora Kierownika podstawowej lub międzywydziałowej jednostki organizacyjnej)

¹ 1 punkt ECTS – 30 godzin